



کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان؛
میراثی ماندگار یا فرصتی از دست‌رفته؟
نقطه کانونی
برای نسل آلفا!

شنبه ۲۶ آبان ۱۴۰۳ - ۱۴ جمادی الاول ۱۴۴۴ - ۱۶ نوامبر ۲۰۲۴

روزنامه سیاسی ، اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

روزنامه

موج تازه انتقادات به عملکرد
سرمربی تیم ملی فوتبال؛

مصائب ژنرال
درویتیان



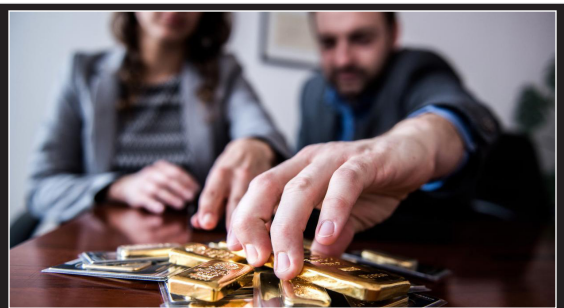
سال نهم - شماره ۲۵۴۰ - ۸ صفحه - قیمت ۱۰۰۰۰ تومان

روایت ایران و آژانس از دیدار مقامات ایران و رافائل گروسی

سفری برای روزنه‌گشایی

دستمایه فشار حداکثری به ایران شده، گروسی صبح روز پنج شنبه ۲۴ آبان ماه با وزیر امور خارجه و همچنین در میان تحلیل‌ها پیرامون پیش‌بینی وضعیت میان ایران و آمریکا در زمان ریاست جمهوری ترامپ، می‌تواند نشانه‌ای از سوی جامعه جهانی برای کنترل پیامدهای ناخواسته این اتفاقات در فضای بین الملل باشد. ضمن این که رئیس سازمان انرژی اتمی یا توجه به سوتفاهات میان ایران و آژانس آن را سفری برای روزنه‌گشایی در جهت تسهیل حل و فصل موضوعاتی که

هدملی | سفر رافائل گروسی مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در اوج تنش‌های میان ایران و اسرائیل و همچنین در میان تحلیل‌ها پیرامون پیش‌بینی وضعیت میان ایران و آمریکا در زمان ریاست جمهوری ترامپ، می‌تواند نشانه‌ای از سوی جامعه جهانی برای کنترل پیامدهای ناخواسته این اتفاقات در فضای بین الملل باشد. ضمن این که رئیس سازمان انرژی اتمی یا توجه به سوتفاهات میان ایران و آژانس آن را سفری برای روزنه‌گشایی در جهت تسهیل حل و فصل موضوعاتی که



پیروزی دونالد ترامپ چه بر سر اقتصاد جهانی آورد؟

اوج دلار، حوضی طلا

ایروانی با دستیار ترامپ
در انتخابات گفتگو کرد؟

ادعای دیدار
مقام ایرانی
با ایلان ماسک

بورس ایران بعد از سقوط عظیم، نشانه‌های امید دارد

شاخص سبز، ترس قرمز!



گلادیا تاور جدید زیر ذر بین منتقدان

افتخار یا افتضاح؟!

یادداشت‌ها	
	دمکرات‌ها قربانی جنگ افروزی دکتر سیف‌الرضا شهبابی پژوهشگر مسائل سیاسی
	۹ تکتک از دیدار رییس جمهور با اقتصاددانان رحمن پاداش فعال سیاسی-اجتماعی
	خطر سایه نشینان ملی و لابی پیمانکاران سیاسی خوزستان در خلاء احزاب فراگیر فعال
	محمد رضا چمن نژادپایان فعال فرهنگی و مدنی
	سوء تفاهم بر سر نیشکر و فرصتی برای بازاندیشی در سیاست‌های توسعه در خوزستان
	مهدی مکارمی دکترای جامعه‌شناسی اقتصادی و توسعه

پیکر کیانوش سنجرى در بهش زهرا به خاک سپرده شد

حاشیه‌های یک مرگ از پیش اعلام شده

هدملی | ساختمان چارسو در تقاطع حافظ و جمهوری در مرکز تهران عصر روز چهارشنبه مردمی که مشغول عبور و مرور از این نقطه شلوغ بودند، متوجه اتفاقی در کف خیابان شدند که حاکی از پرت شدن کسی از این ساختمان مرتفع بود. از طرف دیگر در همان لحظات فضای مجازی شاهد رد و بدل شدن پیام‌هایی پیرامون خودکشی یکی از فعالان سیاسی اپوزیسیون جمهوری اسلامی بود. دو موضوعی که به یک نفر ختم شد و آن «کیانوش سنجرى» بود که با نام شناسنامه‌ای مهدی سنجرى باف، فعال دانشجویی، وبلاگ‌نویس و روزنامه‌نگار مستقل توصیف شده است ساعتی قبل از این اتفاق در شبکه ایکس اعلام کرده بود که اگر به خواسته خود مبنی بر درخواست آزادی چند نفر از فعالان سیاسی عمل نشود، دست به خودکشی خواهد شد. فاصله زمانی میان این درخواست و انجام خودکشی برخی از دوستان او و یک در مانگر تلاش کردند که او را از ایسن تصمیم منصرف کنند و ظاهراً ابتدا با آنها موافقت کرده بود، اما کمی بعد خود را از ساختمان چارسو به پایین انداخت.

این اتفاق در دو روز گذشته حاشیه‌ها و مباحث مختلفی را در فضای رسانه‌ای و مجازی به راه انداخت و همچنین واکنش برخی از مراجع قضایی را نیز به دنبال داشت. سایت خبری رکنا در تشریح جزئیات این اتفاق نوشت: در پی خودکشی فردی به نام کیانوش سنجرى در ساختمان چارسو خیابان حافظ، پیگیری‌ها از روان‌درمانگر وی نشان می‌دهد که او از مدتی قبل تصمیم به خودکشی داشته است. سنجرى سرانجام روز گذشته در صحنه شخصی خود اعلام می‌کند به دلیل آزاد نشدن چند زندانی تصمیمش را عملی خواهد کرد.

به نوشته رکنا ، عصر چهارشنبه این فرد همراه با روان‌درمانگر خود به ساختمان چارسو می‌رود و آخرین جلسه روان‌درمانی را در این ساختمان برگزار می‌کند. در انتهای جلسه این فرد به روان‌درمانگر خود اعلام می‌کند از تصمیم خودکشی منصرف شده است و قول می‌دهد که ادامه روند جلسات را انجام خواهد داد. دقایقی بعد از خاتم‌افطی، خانم روان‌درمانگر برای اطمینان از حال کیانوش سنجرى با وی تماس می‌گیرد اما پاسخی را دریافت نمی‌کند، بر همین اساس وی بلافاصله با بازگشت به ساختمان چارسو به حراست خبر می‌دهد که فردی قصد خودکشی از تراس یا پشت بام این مجموعه را دارد. در همین حین این فرد خود را از بالای ساختمان به پایین پرتاب کرده و در دم جان می‌دهد. رنگار رکنا در ادامه با دختری که خانواده سنجرى تایید کردند دوست خانوادگی‌شان است در محل خودکشی گفتگو کرده؛ این دختر روایت کرد کیانوش تحت درمان بوده و مدتی است که قرص‌های درمانی‌اش را قطع کرده است. وی برای درمان در بیمارستان روانپزشکی امین آباد هم بستری بوده است.

واکنش‌ها به مرگ سنجرى
در سه روز گذشته واکنش‌های متعددی که در فضای مجازی به این خودکشی ابراز شده که عمدتاً پیرامون وضعیت سیاسی سنجرى بوده است. در این میان دستیار اجتماعی رئیس‌جمهور به این ماجرا نیز واکنش نشان داد. او تأکید کرد، فرایند خودکشی مرحوم سنجرى باید دستمایه واکاوی علل و توجه به روان اجتماعی باشد. علی‌ریبعی در حساب کاربری خود در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «برخی از حوادث و اتفاقات سبب متمایز شدن یک مسأله اجتماعی که جریان داشته اما چندان مورد توجه نبوده، گشته و آن را در معرض گفت‌وگوی جامعه قرار می‌دهد.» او ادامه داد: «در سال‌های اخیر خودکشی در رزیدنت‌ها و با نوجوانان، آزر هشداردهنده‌ای برای بحث و بررسی این مشکل بود که به‌خوبی از سوی سیاست‌گذاران و تصمیم‌سازان به آن پرداخته نشد. معتمد بررسى علل و عوامل پدیده خودکشی نیازمند همکاری و همراهی اساتید، انجمن‌های علمی و جامعه دانشگاهی کشور است. در وفاق با جامعه، حتی یک حادثه هم بی‌اعتنا نخواهد بود.» ربیعی ادامه داد: «اسپیکار در کتاب روانشناسی دین با رویکرد تجربی می‌نویسد: مرگ، خود معمای مرموز است اما خودکشی چيستانی غریب و لاینحل است. هر داغ، همه ما را غمگین می‌کند. به خانواده‌هایی نیز که اینچنین مصیبت دیده‌اند، تسلیت می‌گویم.»

جواد امام، دبیر کل حزب مجمع ایثارگران و سخنگوی جبهه اصلاحات ایران نیز در شبکه ایکس با اشاره به خودکشی کیانوش سنجرى آن را «ناآرامی و بهت‌آور» خواند و نسبت به وضعیت «روان جامعه رنجور ایران» هشدار داد. او در پیام خود نوشت: «در تفکر اصلاح‌طلبانه، دست‌کم آن قدرتی که من به آن معتقدم، انسان‌ها را تشخیص دارند، صاحب حق و کرامت هستند و «تعدا» نیستند که تحت هر عنوان از شمار آن‌ها کاسته شود. امیدوارم زیر پوست جامعه دقیق‌تر درک شود، تا انسان‌ها برای رساندن پیام و بیان مطالبات و وضعیت‌شان از جان مایه نگذارند.» این فعال سیاسی نوشت که «به نظر می‌رسد مسأله خودکشی تبدیل به بحران اجتماعی شده که باید در سطح کلان به آن توجه کرد. روان این جامعه رنجور را در یابید.»

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

خطر سایه نشینان ملی و لابی پیمانکاران سیاسی خوزستان در خلاء احزاب فراگیر فعال

محمد رضا چمن نژادپایان - در جوامع پیشرفته و مترقی برای رسیدن به قدرت و سکانداری مدیریت کلان و محلی مکانیزم‌هایی مشخصی تعریف و نهادینه شده هستند. عموم شهروندان مسریها، فرآیندهای یادگیری، مسئولیت پذیری، مشارکت آگاهانه، پرسشگری و پاسخگویی را آموزش می‌بینند. نهادهای مدنی مردم‌سالار، احزاب سیاسی فراگیر، انجمن‌های صنفی و رسانه‌ای از جمله این مکانیزم‌ها فرآیندی می‌باشند. رسالت این مجموعه‌ها اطلاع‌رسانی، سازماندهی و آموزش پایگاه‌های اجتماعی است.

با تسترهای ساخت و ساز جامعه‌ای اوپوا، مدیریتی شایسته سالار و حاکمیتی کارآمد را فراهم نمایند. خروجی چنین رویکردهای حکمرانی سالم و صحیح می‌تواند ارتقای کیفیت زندگی فردی، جمعی و سیاسی شهروندان باشد. فلذا چون بنیاد حاکمیت‌های مردم پایه برای به قدرت رسیدن از پایین به بالا است.

هیچگاه شهروندان و ملت‌ها درون حاکمیت و ممالک دچار چالش تقابلی با اصل حاکمیت و احساس بیگانگی شکاف را نمی‌کنند. در نتیجه تلاش‌های کارشناسانه مضاعف، تعلق خاطر هویتی ملی مذهبی همیشگی و امنیت برای تأمین منافع ملی شاه بیت دولت ملت سازی قرار می‌گیرد.

فلسفه‌ی زندگی فردی، اجتماعی و سیاسی شهروندان در همراهی با حاکمان لازم و ملزوم مدنی برای تحقق حقوق مشترک در راستای منافع و امنیت ملی می‌باشند. تعاملات مدنی در چنین حکمرانی‌های خرد و درشت یک امر فرآیندی معنادار و تفکیک‌ناپذیر است. که فارغ از مفاسد اخلاقی رفتاری، مدیریت سیاسی و اقتصادی مالی با مشارکت آگاهانه شکل می‌گیرند.

اما در جوامع توسعه‌نیافته در سطوح ملی، استانی و محلی که اهرم‌های ارتجاعتی تعیین‌کننده هستند. قدرت مولود ابزارهای ارتجاعتی فشاری مانند رانت حاکمیتی، ثروت‌های بادآورده‌ی پیمانکاران لابیگر ستادی و شعارهای عوام‌فریبانه سیاسی مذهبی می‌باشد. کسب قدرت و مدیریتهایی که برآیند سه عامل فوق هستند، بیشتر ناشی از مشارکت احزاب فراگیر می‌باشند.

بخاطر خلاء‌های فرآیندی مشارکت مدنی آگاهانه، نهادهای مدنی مردم‌سالار و احزاب فراگیر در جوامع توسعه نیافته دیده می‌شوند. ذات کنشگری و فعالیت‌های سیاسی شکل‌گیری گمده‌های باندى، قومى و رانتى است.

سنادى سياسى ، جناح‌های خلق الساعه‌ی قومى سياسى و پیمانکاران رانتى سياسى برای کسب مناصب سیاسى و مدیریتی لابیگری در سطوح ملی و محلی با هبه و هدیه می‌کنند. اینان فرآیندهای فسادزا بدون اینکه توجهی به مردم‌سالاری دینی و شایسته‌سالاری داشته باشند. برای انتخابات و انتصابات غیر اخلاقی و منحرفانه برای منافع خود و مقاصد فاسدانه دولتها و مدیریتهای در سایه‌ها شکل می‌دهند. در طول ۴۵ ساله‌ای که از عمر انقلاب اسلامی می‌گذرد.

مگر در مقاطعی محدود معمولاً در سطوح ملی، استانها و محلی به ویژه استان خوزستان با چنین رویکرد غیر مدنی و موثر عمل گردید. تا جایی که در غیاب نهادهای فعال مدنی، احزاب مردم‌سالار فراگیر و شایسته‌سالاری عالمانه هم اکنون برای همگان خاصه جوانان میرهن گردیده است.

ادامه در صفحه ۵

یادداشت

۹ تکتک از دیدار رییس جمهور با اقتصاددانان

رحمن پاداش - آقای دکتر پزشکیان، رئیس‌جمهور کشورمان، شامگاه یک شنبه با تعدادی از اقتصاددانان مطرح کشور دیدار و بذری نظرات و دیدگاه‌های آنها در مورد مسایل اقتصادی و راه‌کارهایشان برای برون رفت از وضعیت بحرانی اقتصاد کشور بودند.

۱. رییس‌جمهور با اشاره به سفرها و دیدارهای پر تعداد خود و وزیر امور خارجه، «دیپلماسی گسترده» و میدانی را عامل ایجاد «فضای مثبت» ایجاد شده توسط همسایگان و کشورهای منطقه نسبت به کشورمان بعد از تجاوز رژیم صهیونیستی به کشور دانستند. به نظر می‌رسد برای کاهش اثرات انتخاب ترامپ بر اقتصاد نیمه‌جان کشور نیز از همین شیوه استفاده کرده و در وهله نخست از تشکیل «تیم B» سابق و اتحادهای مشابه جلوگیری کنند شرایط منطقه‌ای نشان می‌دهد کشور بیش از هر زمانی نیازمند اتحاد با همسایگان و یارگیری در سطح منطقه و دنیا می‌باشد.

۲. رییس‌جمهور ضمن اشاره به مزاحمت‌های رژیم صهیونیستی، همچون دوران انتخابات بر عدم «عوها با داخل و خارج» اشاره کرده و صرفاً بر «توسعه» کشور تأکید کرده است. می‌توان این‌گونه برداشت کرد که چنانچه کشورهای اروپایی و آمریکا رژیم غاصب را کنترل کنند ایران نیز نه تنها قصدی برای ادامه تنش در منطقه نداشته بلکه خواهان تنش‌زدایی با غرب و آمریکا نیز می‌باشد.

۳. رییس‌جمهور با اشاره به انتصابات خاص، آنها را نتیجه «همانگی قوای سه گانه نظام» دانسته که البته بدون حمایت مقام معظم رهبری هیچ کدام به سرانجام نمی‌رسید. ایشان همچنان وفاق و یکدلی را پیش‌شرط «اعتماد عمومی و سرمایه اجتماعی» دانسته که رسیدن به آن بدون استفاده از همه‌افشار جامعه ناممکن است. از طرفی ضمن اشاره به حمایت‌های رهبری نشان می‌دهد که به تعبیر ایشان همه چیز «همانگ شده» و فضای تبلیغی منفی ایجاد شده علیه بعضی از مسولان اجرایی منصوب شده، غیر کارشناسی و حتی سیاسی است.

۴. رییس‌جمهور یکی از مشکلات اساسی کشور را «اترازی» (شامل انرژی، پول، تورم، عدالت و...) می‌داند و از قصد خود برای برقراری «عدالت» با همکاری، همفکری و همراهی متخصصان و کارشناسان سخن گفتند. این موضوع نشان می‌دهد حداقل در بحث انرژی، رییس‌جمهور و تیم اقتصادی ولو در خلوت خود، نیم‌نگاهی به اصلاح قیمت‌ها دارند ولی از آنجایی که در شرایط فعلی هم از نظر اقتصادی شرایط کشور مناسب نیست (تورم بالا و بیکاری فزاینده)، هم از نظر منطقه‌ای در وضعیت خاصی قرار دارد (حملات پینگ پونگی ایران و رژیم صهیونیستی) و هم از نظر سرمایه اجتماعی شرایط نامناسب است (رای ندادن بیش از ۵۰ درصد مردم در دور دوم انتخابات ریاست جمهوری) قصدی برای آن در سال بعد هم نخواهند داشت.

۵. تجربه دهه ۹۰ شمسی و مخالفت سرسختانه مخالفین برجام و کارشکنی در کار دولت وقت تا روز آخر پیش روی رییس‌جمهور محترم قرار دارد. لذا عدم وفاق را مصداق بازی «حاصلجمع صفر» دانسته و ابتدایی‌ترین مرحله برون رفت از این وضعیت را وفاق و همراهی و به عبارتی «به دست آوردن دل» مخالفین می‌داند.

۶. رییس‌جمهور ضمن تأکید بر «اصلاح ساختارها و روندها»یی که منجر به وضعیت فعلی کشور شدند یادآوری کردند که تحت هیچ شرایطی حاضر به تحمیل «شوک قیمتی» به جامعه و بخصوص افشار کم برخوردار نخواهند شد. این اصلاحات بدون ایجاد هدملی، فهم و زبان مشترک دولت و ملت از مشکلات و بدون همکاری کارشناسان امکان پذیر نخواهد بود. ایشان به کارگیری زنان و اقلیت‌ها در سمت‌های تخصصی را بخشی از اصلاح روندهای گذشته می‌دانند.

۷. «شفافیت در بودجه» یکی از اقدامات خوب و بنیادینی بود که در این بودجه ۱۴۰۴ صورت گرفته و مورد توجه رییس‌جمهور نیز بوده است.

۸. صداقت و راستگویی در گریانهایی است که مدت زیادی است در میدان سیاست گم شده است به همین دلیل رییس‌جمهور تأکید می‌کند «بنده به مردم قول می‌دهم که در این مسیر صادقانه با آنها سخن بگویم و به با آنان اطمینان می‌دهم که همانگونه که تاکنون هیچ‌گاه دروغ نگفته‌ایم، پس از این نیز هرگز از من دروغ نخواهند شنید.»

۹. در مجموع می‌توان اینطور برداشت که آقای رییس‌جمهور وعده‌های داده شده در زمان انتخابات (حل معضلات انرژی، کاهش تورم، وفاق ملی، استفاده از اقلیت‌ها، راه‌های همکاری و هماهنگی با ارکان مختلف نظام، برقراری ارتباط با همسایگان، توسعه محوری، شفاف‌سازی بودجه) را از یاد نبرده است و می‌توان به روزها و ماه‌های آینده امیدوار بود.

فعال سیاسی-اجتماعی

یادداشت

دمکرات‌ها قربانی جنگ افروزی

دکتر سیف‌الرضا شهبانی - روزی که جویابند در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا پیروز شد و مردم این کشور با آرایشان مجوز ورود به کاخ سفید را به وی دادند تا به مدت چهارسال سکان کشور را بر عهده بگیرد و به اوضاع داخلی کشورشان در حوزه‌های مختلف خصوصاً اقتصادی که در دوران کرونا آسیب دیده بود ساماندهی کند در هیچ منطقه‌ای جنگی مهم وجود نداشت و پای آمریکا در هیچ جنگی باز نشده بود ولی بعد از دو سال ، جنگ اوکراین شروع شد جنگی که بخش عمده‌ای از شروع آن ناشی از خصومتی بود که دمکرات‌ها و به ویژه بایدن نسبت به روسیه دارند و منافع آمریکا را در مهار روسیه از طریق جنگ مورد ارزیابی قرار می‌دهند .

ورود ارتش روسیه به مناطق شرقی اوکراین فرصت طلایی برای دولت‌مدان دمکرات کاخ سفید فراهم کرد تا شعله‌های جنگ را با کمک‌های میلیارد دلاری و واشنگتن به کیف مشتعل کنند جنگی که می‌توانست در ابتدا به خوبی مدیریت شود و از طولانی شدن آن جلوگیری شود در حالیکه با کمک‌های سنگین آمریکا به اوکراین هم طولانی شد و هم شدت گرفت و این وضعیت کمانه کسب بر اقتصاد آمریکا تأثیر گذاشت و ناراضی آمریکایی‌ها از عملکرد دولت بایدن را فراهم کرد . از آنجایی که مردم آمریکا از اشتغال افغانستان و عراق که در سال‌های نخستین این قرن توسط کشورشان به وقوع پیوست خاطره خوشی ندارند از طولانی شدن جنگ در اوکراین نگران شدند .

در سال پایانی ریاست جمهوری بایدن ، با شروع درگیری نظامی اسرائیل با ساکنان باریکه غزه ، جنگی در غرب آسیا شروع شد در این زمان هم دمکرات‌های آمریکایی به جای مهار آن با کمک‌های مالی و تسلیحاتی و حمایت‌های سیاسی از رژیم صهیونیستی آتش جنگ را بر افروختند و خاورمیانه را وارد جنگ کردند بطوریکه محدود به غزه نشد و به لبنان تسری پیدا کرد و تا حدودی پای ایران را برای ورود باز کرد در حالیکه آمریکایی می‌توانستند با نفوذی که بر روی اسرائیل دارند از ابتدا ، جنگ را کنترل و مهار کنند؛ کاری که انجام ندادند.

ورود ترامپ به عرصه انتخابات و وعده پایان دادن به جنگ‌هایی که آمریکا وارد شده سبب شد آمریکایی‌ها با آرایش به ترامپ جمهوریخواه ، دمکرات‌های جنگ افروز را از کاخ سفید بیرون کنند اگر ترامپ در چهار سال آینده موفق نشود به وعده‌اش عمل کند جنگ در اوکراین و خاورمیانه همچنان ادامه پیدا کند احتمالاً در منطقه‌ای دیگر شروع شود سرنوشت مشابه بایدن برای وی خواهد بود.

مدرس دانشگاه و پژوهشگر مسائل سیاسی